

TOPONÍMIA DELS POBLES VALENCIANS

ALDAIA

L'HORTA

AJUNTAMENT
D'ALDAIA

INSTITUT CARTOGRÀFIC VALENCIÀ

ACADÈMIA VALENCIANA DE LA LLENGUA
SECCIÓ D'ONOMÀSTICA

COORDINACIÓ I GESTIÓ
Unitat de Recursos Lingüísticotècnics

RECALL I TEXT
Mireia Mora Guzmán

GRAFISME
Esperança Martínez Molina

© Acadèmia Valenciana de la Llengua

Col·lecció: Onomàstica
Sèrie: Toponímia dels Pobles Valencians
Aldaia, 186

Editat per: Publicacions de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua
Av. de la Constitució, 284
46019 València
Tel.: 96 387 40 23
Adreça electrònica: avl@gva.es

Amb la col·laboració de l'Ajuntament d'Aldaia

ISBN: 978-84-482-5897-9

Depòsit legal: V-109-2014

Impressió: gràfiques **vimar**
Aldaia • 96 387 40 23 • 46100 Aldaia • València

www.avl.gva.es

ALDAIA

El terme municipal d'Aldaia, amb una extensió de 16,20 km², pertany a la comarca de l'Horta. Està situat a 8 km de la ciutat de València i envoltat pels municipis d'Alaquàs, Quart de Poblet, Torrent, Xirivella i Xiva. Té una població de més de 30.000 habitants, anomenats *aldaiers*. El nucli urbà es troba a 45 metres sobre el nivell del mar, mentre que el punt més elevat el trobem en el Pla de Quart, a 80 metres.

Aldaia va ser inicialment una alqueria musulmana. Una mostra d'este fet són les diverses troballes en la partida de l'Ereta del Moro, amb restes de ceràmica, monedes, marbre, i un mosaic trobat en el poble. L'etimologia del topònim major, *Ad-daya*, 'llogaret', també ens ho indica.

L'alqueria d'Aldaia estava enclavada dins del terme de Quart. Les primeres notícies escrites són del segle XIII: el 7 de juny de 1244 Jaume I donà al monestir de Sant Vicent de València, anomenat també de la Roqueta, el castell i vila de Quart i l'alqueria d'Aldaia. Quan els monjos prengueren possessió d'estes terres, començà l'arribada dels primers cristians. Les dos religions convisqueren en harmonia fins a principis del segle XIV, quan començaren a sorgir desacords entre els musulmans i el majoral de Quart. El monestir de Poblet va sol·licitar al rei l'expulsió dels musulmans, i com a conseqüència d'això, Aldaia i Quart van quedar pràcticament despoblades. El 7 de novembre de 1334 es va concedir la carta de població a 54 pobladors, que provenien majoritàriament d'Aragó i Catalunya.

Després d'esta repoblació, els habitants van patir diverses adversitats: la Guerra de la Unió, la Guerra de Successió i la Guerra de la Independència. L'any 1808 va tindre lloc en la zona la Batalla de Sant Onofre contra les tropes napoleòniques.

Amb la desamortització eclesiàstica i la dissolució del règim senyorial, tant Aldaia com Quart deixen de pertànyer al monestir de Poblet. Uns anys abans, però, una sentència de la Reial Audiència de València, de 12 de juny de 1798, obligava el monestir de Poblet a dividir el terme mancomunat en dos parts, i el 15 de novembre de 1798 el monestir va assignar a Aldaia un total de 16,20 km² (el 45,40% del terme).

Durant molts anys el motor econòmic del poble ha sigut l'agricultura, sobretot la carxofa i els cítrics. Cal destacar, també, l'activitat industrial artesanal de rajoles, joguets de fusta i ventalls, els quals són el símbol de la població. A estos s'han incorporat el sector de la fusta, el metall i el plàstic, gràcies a la situació privilegiada de la població, per la proximitat a la capital i a l'aeroport de Manises.

Les festes majors se celebren del 24 de juliol al 6 d'agost, dia del Santíssim Crist dels Necessitats, patró del poble. La gastronomia típica són les orelletes i la sopà, un plat fet d'ametla.

HIDROGRAFIA I ALTRES LLOCS D'INTERÉS

Hidrografia natural

Barranc de la Saleta
Barranc de les Basses
Barranc de Sant Doméneç

Barranc dels Cavalls (o Rambla de Poio)

Hidrografia artificial

Braç de l'Escorriola
Braç del Dilluns
Braç del Dimecres
Braç del Dissabte
Braç del Diumenge
Braç del Divendres de Quart
Braç del Rollet de Coeta
Braç Forà
Canal Xúquer-Túria
Motor de Carratalà
Motor de Franco Tormo
Motor de Galan Nolima
Motor de l'Alter
Motor de la Gineta
Motor de la Mare de Déu dels Dolors
Motor de la Muleta
Motor de les Tres Roses
Motor de Sant Emili del Pla
Motor de Sant Josep
Motor de Sant Lluís

Motor de Sant Lluís Beltran
Motor de Sant Salvador
Motor de Sant Salvador de la Pedra
Motor de Sant Valero
Motor del Coscollar
Motor del Crist dels Necessitats
Motor del Divendres Sant
Motor del Maset Roig
Motor del Pilar 1
Motor del Pilar 2
Motor del Pont Nou
Motor del Salvador
Motor dels Colons de Melxor
Motor dels Sants Patrons
Pou de la Mare de Déu de la Salut
Séquia de Benàger
Séquia de Samarra
Séquia del Comuner

Altres llocs d'interés

Cementeri Nou
Cementeri Vell
Centre Comercial
Cinturó Verd
Creu de terme
Estació
Fàbrica
les Encreüllades

Poliesportiu
Poliesportiu Municipal
Polígon Industrial El Coscollar
Polígon Industrial El Pou
Polígon Industrial La Fillola
Polígon Industrial La Lloma
Rajolar d'Aleix

PRESENCIA HUMANA

Poblament

Aldaia
Alqueria d'Oloris
Barri de la Brillantina
Barri del Crist

Caseta del Tio Carmel
Casota de Fèlix el Càrpio
les Barraques

Partides

Bocamina
el Barranc
el Barranquet
el Bovalar
el Braç de Dalt
el Calvari
el Camí de Manises
el Canyaret
el Clot de la Forca
el Coscollar
el Dijous
el Dilluns
el Dimarts
el Dimecres
el Dissabte
el Diumenge
el Divendres
el Divendres de l'Horta de Quart
el Divendres de Quart
el Maset dels Flares
el Maset Roig
el Paquillo
el Perdiguer
el Pesebret
el Pla de Quart
el Polvorí
el Pont Nou
el Pontet de Plata
el Quadrat
el Secanet
els Fornells

l'Aleta
l'Aljub Sec
l'Alquerieta
l'Alter
l'Alteró
l'Ave Maria
l'Ereta del Moro
l'Escorriola
l'Herència
la Baida
la Canyada de Peque
la Captiva
la Caseta Blanca
la Casota
la Creueta
la Foia
la Garrofera dels Lladres
la Lloma
la Mata dels Nucs
la Mortera
la Muleta
la Parada Alta
la Paret Decantada
la Pedrota
la Pujadeta del Sord
la Punta
la Punxa
la Rambleta
la Venta de l'Aire
les Basses
les Encreüllades

les Penyetes
Mossenyes

Pocopan
Samarra

Gran divisió de terme

el Pla de Quart

Vies de comunicació

AVE Madrid-València
Camí de l'Escorriola
Camí de l'Olieral
Camí de la Foia
Camí de la Lloma
Camí de la Pujadeta del Sord
Camí de la Saleta
Camí de les Encreülades
Camí de Manises
Camí de Samarra
Camí de Sant Onofre
Camí de Torís
Camí de Torrent
Camí del Boticari
Camí del Coscollar
Camí del Dissabte

Camí del Maset dels Flares
Camí del Perdiguer
Camí del Pesebret
Camí del Pont Nou
Camí dels Fornells
Camí dels Plans de Torrent
Camí Fondo
Carretera de Torrent
Carretera de València
Carretera del Pla de Quart
Ferrocarril València-Madrid
Fillola d'Aldaia
Pont dels Cavalls
Senda de Godella
Senda de Silla

